

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	XI
Wykaz podstawowej literatury	XV
Przedmowa	XVII
Rozdział I. Aksjologiczne fundamenty Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej	1
§ 1. Uwagi wprowadzające	2
§ 2. Zasada poszanowania godności człowieka.....	3
§ 3. Zasada demokratycznego państwa prawnego.....	5
§ 4. Zasada suwerenności Narodu	7
§ 5. Zasada legalizmu (praworządności).....	8
§ 6. Zasada podziału władz.....	10
§ 7. Zasada społeczeństwa obywatelskiego.....	11
§ 8. Zasada decentralizacji władzy publicznej i zasada samorządu terytorialnego	13
§ 9. Zasada społecznej gospodarki rynkowej	14
§ 10. Zasada równości	15
Rozdział II. Konstytucyjny status jednostki	17
§ 11. Kategoria praw człowieka	17
§ 12. Typologie i klasyfikacje praw człowieka.....	19
§ 13. Prawa i wolności w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej	20
§ 14. Obowiązki konstytucyjnych praw i wolności	22
§ 15. Ograniczanie konstytucyjnych praw i wolności	23
I. Przesłanki dopuszczalności ograniczeń praw i wolności z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP	23
II. Wymóg zachowania formy ustawy	24
III. Materialne przesłanki dopuszczalności ograniczeń praw i wolności.....	25
IV. Przesłanka konieczności ograniczenia w demokratycznym państwie	29
V. Zakaz naruszania istoty praw i wolności.....	31
Rozdział III. Konstytucja i inne źródła prawa	33
§ 16. Uwagi wprowadzające	33
§ 17. Konstytucja RP	35
§ 18. Umowy międzynarodowe i prawo Unii Europejskiej.....	35

§ 19. Ustawy	38
§ 20. Rozporządzenia z mocą ustawy	39
§ 21. Rozporządzenia (wykonawcze)	40
§ 22. Akty prawa miejscowego	41
§ 23. Prawo wewnętrzne. <i>Numerus apertus</i> aktów prawa wewnętrznego	42
§ 24. <i>Numerus clausus</i> oraz zasady ogłaszania i wchodzenia w życie aktów prawa powszechnie obowiązującego	42
§ 25. Dzienniki urzędowe	43
Rozdział IV. Władza ustawodawcza	45
§ 26. Władza ustawodawcza (legislatywa) – uwagi ogólne. Dwuizbowość	47
§ 27. Sejm i Senat – podstawowe informacje	50
§ 28. Zgromadzenie Narodowe	60
§ 29. Status prawny posła i senatora	63
I. Mandat przedstawicielski	64
II. Immunitet parlamentarny	68
1. Immunitet materialny	69
2. Immunitet formalny	70
III. Zasada niepołączalności (<i>incompatibilitas</i>)	71
1. Zasada niepołączalności w aspekcie formalnym	71
2. Zasada niepołączalności w aspekcie materialnym	73
§ 30. Proces ustawodawczy	74
§ 31. Obywatelska inicjatywa ustawodawcza	83
§ 32. Prawo wyborcze do Sejmu i Senatu	90
I. Pojęcie wyborów	90
II. Termin „prawo wyborcze”	91
III. Prawo wyborcze do Sejmu i Senatu w znaczeniu przedmiotowym	92
IV. Zasady naczelnego prawa wyborczego	95
1. Zasada powszechności	96
2. Zasada równości	97
3. Zasada bezpośredniości	101
4. Zasada tajności głosowania	102
5. Zasada proporcjonalności	103
V. Organizacja wyborów parlamentarnych	104
1. Okręgi wyborcze oraz obwody głosowania	104
2. Komisje wyborcze i Krajowe Biuro Wyborcze	105
3. Zgłaszanie kandydatów na posłów i senatorów	107
4. Kampania wyborcza	108
5. Głosowanie	111
6. Ustalenie i ogłoszenie wyników głosowania	111
7. Weryfikacja ważności wyborów do Sejmu i Senatu	112
Rozdział V. Władza wykonawcza	115
§ 33. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej	116
I. Prezydent RP – informacje ogólne	116

II. Instytucja Prezydenta RP w polskiej tradycji konstytucyjnej	117
III. Pozycja ustrojowa Prezydenta RP	118
IV. Zadania i kompetencje Prezydenta RP	122
1. Kompetencje Prezydenta RP dotyczące jego relacji z pozostałymi władzami	124
1.1. Stosunki Prezydenta RP z legislaturą	124
1.2. Stosunki Prezydenta RP z rządem	124
1.3. Stosunki Prezydenta RP z judykaturą	125
2. Kompetencje Prezydenta RP dotyczące stosunków zagranicznych	126
2.1. Reprezentowanie państwa w stosunkach zewnętrznych	127
2.2. Podejmowanie decyzji personalnych	130
2.3. Ratyfikacja i wypowiedzanie umów międzynarodowych	131
2.4. Postanawianie o stanie wojny	133
3. Kompetencje Prezydenta RP dotyczące spraw obronności i bezpieczeństwa państwa	133
4. Kompetencje Prezydenta RP dotyczące stanowienia prawa	135
5. Tradycyjne kompetencje głowy państwa	136
V. Wybory prezydenckie	136
VI. Kadencja Prezydenta RP i wcześniejsze opróżnienie urzędu	138
§ 34. Rada Ministrów	139
I. Rada Ministrów – informacje ogólne	139
II. Instytucja Rady Ministrów w polskiej tradycji konstytucyjnej	141
III. Pozycja ustrojowa Rady Ministrów	142
IV. Zakres działania oraz zadania i kompetencje Rady Ministrów	145
1. Zakres działania Rady Ministrów	145
2. Zadania Rady Ministrów	146
3. Kompetencje Rady Ministrów	147
V. Skład i struktura organizacyjna Rady Ministrów	149
1. Rada Ministrów jako organ kolegialny	149
2. Skład Rady Ministrów	149
3. Prezes Rady Ministrów	150
4. Wiceprezesa Rady Ministrów	152
5. Ministrowie	152
6. Przewodniczący określonych w ustawach komitetów	154
7. Organy wewnętrzne i pomocnicze, które mogą działać w ramach Rady Ministrów	155
VI. Procedura powoływania Rady Ministrów	156
1. Podstawowa procedura powołania Rady Ministrów	157
2. Pierwsza procedura rezerwowa	158
3. Druga procedura rezerwowa	159
VII. Wotum zaufania	160
VIII. Dokonywanie zmian w składzie istniejącej Rady Ministrów	161
IX. Odpowiedzialność polityczna (parlamentarna) i konstytucyjna Rady Ministrów	161
1. Odpowiedzialność polityczna (parlamentarna)	162
2. Odpowiedzialność konstytucyjna	164

Rozdział VI. Władza sądownicza	165
§ 35. Władza sądownicza (judykatywa).....	167
§ 36. Trybunał Konstytucyjny	170
I. Kompetencje Trybunału Konstytucyjnego	170
1. Kontrola konstytucyjności i legalności aktów normatywnych	170
2. Rozstrzyganie sporów kompetencyjnych pomiędzy centralnymi konstytucyjnymi organami państwa.....	175
3. Stwierdzanie zaistnienia tymczasowej przeszkody w sprawowaniu urzędu Prezydenta RP.....	176
4. Orzekanie w przedmiocie zgodności z Konstytucją celów lub działalności partii politycznych.....	177
5. Orzekanie w przedmiocie skarg konstytucyjnych	178
II. Status sędziego Trybunału Konstytucyjnego.....	178
III. Postępowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym	179
IV. Organy Trybunału Konstytucyjnego	181
1. Prezes Trybunału Konstytucyjnego	182
2. Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału Konstytucyjnego.....	182
V. Składy orzekające Trybunału Konstytucyjnego	183
VI. Rodzaje orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego	184
VII. Wybór sędziów Trybunału Konstytucyjnego	185
§ 37. Skarga konstytucyjna.....	193
I. Zakres podmiotowy.....	193
II. Zakres przedmiotowy.....	196
III. Wymagania o charakterze technicznym	199
IV. Kontrola wstępna skargi konstytucyjnej.....	200
V. Dalsze postępowanie ze skargą konstytucyjną	201
§ 38. Trybunał Stanu	202
I. Uwagi ogólne.....	202
II. Odpowiedzialność przed Trybunałem Stanu – zakres podmiotowy	202
III. Odpowiedzialność przed Trybunałem Stanu – zakres przedmiotowy i procedura jej realizacji	203
IV. Podmioty posiadające legitymację do wystąpienia ze wstępnym wnioskiem o zainicjowanie odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu	205
V. Organy podejmujące decyzję o postawieniu określonego podmiotu w stan oskarżenia.....	205
§ 39. Krajowa Rada Sądownictwa	205
Rozdział VII. Polska w Unii Europejskiej	211
§ 40. Unia Europejska	212
I. Uwagi ogólne.....	212
II. Kalendarium	213
III. Akty prawa pierwotnego	214
IV. Akty prawa pochodnego	215

§ 41. Problem deficytu demokracji oraz rola parlamentu narodowego w warunkach członkostwa w strukturach unijnych	215
§ 42. Współpraca Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Polski w UE	219
§ 43. Europejska inicjatywa obywatelska	220
I. Zawiązanie komitetu obywatelskiego i rejestracja inicjatywy w Komisji Europejskiej	222
II. Zbieranie deklaracji poparcia	222
III. Weryfikacja deklaracji poparcia w państwach członkowskich Unii Europejskiej	222
IV. Rozpatrzenie inicjatywy przez Komisję Europejską	223
Rozdział VIII. Samorząd terytorialny w Polsce	227
§ 44. Uwagi wprowadzające	228
§ 45. Gmina jako podstawowa jednostka samorządu terytorialnego	230
§ 46. Samorząd powiatowy	233
§ 47. Samorząd wojewódzki	235
Rozdział IX. Organy kontroli państwowej i ochrony prawa	237
§ 48. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	238
§ 49. Rzecznik Praw Obywatelskich	246
I. Uwagi wprowadzające	246
II. Zadania RPO	248
III. Podmioty, których działanie skutkuje podjęciem czynności przez RPO ..	249
IV. Wniosek – treść i postępowanie	249
V. Kompetencje RPO	249
§ 50. Najwyższa Izba Kontroli	250
I. Uwagi wprowadzające	250
II. Pozycja ustrojowa NIK	251
III. Organy NIK	253
IV. Prezes NIK	254
V. Kolegium NIK	255
VI. Działania kontrolne	258
VII. Kryteria kontroli w świetle Konstytucji RP	259
VIII. Podmioty podlegające kontroli	260
IX. Rodzaje kontroli dokonywanej przez NIK	260
X. Działania kontrolne NIK z art. 203 Konstytucji RP	261
Rozdział X. Finanse publiczne	263
§ 51. Narodowy Bank Polski	263
I. Organy NBP	265
II. Prezes NBP	265
III. Kompetencje i zadania Prezesa NBP	266
IV. Zarząd NBP	267
§ 52. Rada Polityki Pieniężnej	267

§ 53. Budżet.....	269
I. Uwagi wprowadzające.....	269
II. Procedura uchwalania budżetu.....	270
III. Wyjątkowy charakter ustawy budżetowej	271
Rozdział XI. Stany nadzwyczajne.....	273
§ 54. Stany nadzwyczajne – informacje ogólne	273
§ 55. Stan wojenny – analiza instytucji	279
§ 56. Stan wyjątkowy – analiza instytucji.....	284
§ 57. Stan klęski żywiołowej – analiza instytucji	285
§ 58. Porównanie trzech stanów nadzwyczajnych.....	288
Indeks rzeczowy.....	289